

YÜKSEKÖĞRETİM KURUMLARINDA LİSANS PROGRAMI AÇILMASI İÇİN GEREKLİ ÖLÇÜTLER VE BAŞVURU FORMATI

1. PROGRAMLA İLGİLİ BİLGİLER

1. Programın adını belirtiniz.

Teknolojik Ses ve Müzik Bilimleri (TEKNOSES) Programı

2. Programın hangi fakülte ve/veya bölüm içinde yürütüleceğini belirtiniz.

FMV Işık Üniversitesi, Güzel Sanatlar Fakültesi, Medya ve Sahne Sanatları Bölümü (Maslak Kampüsü)

3. Programın somut amaçlarını ve avantajlarını belirtiniz.

TEKNOSES (*Teknolojik Ses ve Müzik Bilimleri*) Programı; ülkemizdeki müzik kayıt sanayii, dijital ses/müzik üretimi, medyacılık, sinemacılık, televizyonculuk, radyoculuk, reklamcılık gibi son derece dinamik ve kitlesel sektörlerle, sesin elektrikli/elektronik araçlarla kullanımı, üretimi ve bu araçların geliştirilmesi alanında nitelikli uzman ve çalışan yetiştirmeye yönelik, sürekli güncellenen en yeni teçhizata dayalı, çağdaş eğitim sunmayı ve öncü bilimsel araştırmalar ile çalışmalara imza atmayı amaçlamaktadır.

Türkiye’de, hal-i hazırda sayılı kurum ile kuruluşta, kapsamlı olarak Ses ve Müzik Teknolojilerine hasredilmiş program bulunmaktadır. Ne var ki, bunların çoğu, çağdaş ölçütlerde bir altyapıya dayandıkları söylenemeyecek, alanda halen deneyim kazanmakta olan Anadolu Üniversiteleri bünyesinde açılmıştır. Geri kalanlar içinden ise gerçekten pek azı, piyasanın aradığı ve piyasayı uluslararası üst düzlemlere taşıyabilecek standartlarda yapılmış olduklarına dair bir görüntü yansıtmaktadırlar.

Açılması düşünülen TEKNOSES Programı, hazırdaki seçeneklerin zayıf ve olumsuz yönleri etraflıca irdelendikten sonra, bunlarda görülen (madde 6’da ayrıntılandırılmış) dezavantajları gidermeye yönelik çığır açıcı bir vizyonla tasarlanmıştır. TEKNOSES Programı, uzman ve dinamik bir kadro öncülüğünde, gençlerin sıklıkla rağbet ettikleri bilinen Müzik Teknolojileri alanında – gerek yurtiçinde, gerek yurtdışında – örnek alınacak bir oluşum sergilemeyi gözetmektedir.

En ileri düzey donanım / yazılım / ağ kurulumlarına dayalı olarak faaliyet göstermesi hedeflenen TEKNOSES Programı kapsamında, “**OmniSona**” (Latince: “Tüm Sesler”) başlığı altında özgün akustik, medya ve AR-GE birimlerinin tesis edilmesi planlanmaktadır.

Bu bağlamda:

- **TeknoSeStüdyo**,
- **TınıLab**(aratuvar),

hatta zamanla, kademeli olarak

- **DalgaYayan** Radyo-TV Evi ve
- **TeknoSesNET** e-Platform

vücuda getirilecektir.

Eğitim ile aksamda yenilikçiliği hep gözütecek olan TEKNOSES Programı, bütünsel **OmniSona** birimleri ve güçlü internet örgütlenmesi üzerinden:

- ✓ meslek sahiplerinin arayıp da mevcut seçeneklerde bulamadığı, alana uygun olarak çok dengeli ayarlanmış haftada 35 saate varan (özel medya kuruluşlarının her 3 saatine karşılık 5 saat eğitim yoğunluğunda) zengin konulu ve bol uygulamalı ders içeriklerinden başlayarak,
- ✓ öğrencileri ufuk-açıcı dönem bitirme çalışmalarına yönlendirip, eğitim dönemi içinde oldukları halde mesleklerinde para kazanmalarını sağlayacak müzik ve araçlarının üretimi ile pazarlamasını yaptırmaya kadar,

alandaki pek çok yenilik sağlamayı öne çekmektedir.

TEKNOSES Programı, Teknolojik Müzik sanayiinin, 19.-20. Yüzyıllar Klasik Batı müziği kaynaklı olarak ve neredeyse harc-ı alem bir şekilde hemen her yerde evrensel düzeyde benimsenen, oktavda 12 eşit aralıklı perdeden ibaret olmadığını ve hiç de olması gerekmediğini, **Türk Sanat ve Halk müziği makamları ile diğer Mikrotonal müzik teorilerinden müteşekkil konular yelpazesine** gereğince ağırlık vererek, kapsamlı uygulamalar, canlı örnekler ve gelişkin araçlar üzerinden derinlemesine deneyimletecektir.

Kurucu beyin takımının geçmişte başarılı aşamalara taşıdığı ve halen içinde yer aldığına koşut yönde **bilimsel projeler ile makalelerin TEKNOSES Programı çatısı altında sistemli yürütülebilecek olması**; diğer yandan, teknolojiyi sadece kullandırmayı değil, çok-yönlü geliştirmeyi de vaadeden bu program bünyesinden yetişecek mezunların, uluslararası çapta takdir görmesi kuşkusuz olan, Türkiye’deki ilk (YÖK onaylı) **Ses Teknisyenliği Ön-Lisans ve Ses Mühendisliği Lisans Diplomalara** hak kazanmaları, TEKNOSES Programı’nın prestijini büyük ölçüde artıracaktır.

TEKNOSES Programı'ndan yüksek başarıyla mezun olacak kıvançlı öğrencilerimize, üniversitemizce "*Ses Mimari*" (*Sound Architect*) onursal payesi verilmesi de ayrıca karara bağlanacaktır.

Müzik Teknolojileri mesleğinde ihtisaslaşmayı gözetten TEKNOSES Programı, öğrencilerine Endüstri ve Medya'da, 60 günden az olmamak kaydıyla, yurtiçi ve yurtdışı STAJ imkanları yaratmayı, prestijini daha ilerilere yaymak için Akkreditasyon arayışlarında bulunmayı ve bütçesinden ayıracağı yıllık bir pay ile düzenli olarak uluslararası çapta isimleri seminerlere ve çalışma-gruplarına davet etmeyi hep gözetecektir.

TEKNOSES Programı, Müzik Teknolojileri alanında sayıca nisbeten seyrek olan kadınların mesleğe katılımını teşvik etmek üzere, öğrenci alımlarında kız yeteneklere, sektörde ve programda cinsiyet denkliliğini sağlamaya dönük pozitif kota uygulayacaktır.

TEKNOSES Programı'nda, Müzik Teknolojileri eğitiminin kapalı kapılar ardında sürdürülemeyeceğine ve ülkemizin ses renklerini yerinde özümsemenin ne kadar hayati olduğuna inancımızın bir işareti olarak, "*Folklorik / Jeolojik Gezi - Yöresel Derleme*", "*Akustik Enstrüman Yapımı*", "*Making a Master Soundtrack for a Film*" (Çekilmiş bir film için baştan yerli Master Soundtrack oluşturma) ve "*Capturing True Sound in Historical & Contemporary Ensembles*" (Tarihi ve çağdaş müzik topluluklarının gerçek tınısını yakalamak) başlıkları altında özgün ve çarpıcı proje çalışmaları gerçekleştirilecektir.

4. Program başladığı taktirde, yukarıda belirtilen amaçların ne ölçüde başarılı olduğunun nasıl belirleneceğini somut olarak açıklayınız.

Haftada 35 saate varabilecek dolgunlukta bütünsel eğitim çizelgesi ile, TEKNOSES Programı, rakibi özel medya kuruluşlarının her 3 saatine karşılık 5 saatlik eğitim yoğunluğu ayrıcalığı ve alanda cinsiyet denkliliği sunmaktadır. TEKNOSES Programı'nın başarı kıstasları:

- Dönemsel geçer notların toplamının, sınıf mevcudu sayısıyla çarpılacak dönemsel tüm notların ortalamasına yüzdesinin, yıllar içinde seyri;
- Sokrates / Erasmus / Farabi öğrenci değişim fırsatlarından ne kadar yararlanıldığı;
- öğrenci ile sınıfının diğer kuruluşlarla karşılaştırmalı genel performansı;
- öğrencinin Teknolojik Müzik ürünü üretim ile pazarlama becerisi;
- Staj dönemlerinde öğrenci hakkında kurum ile kuruluşlardan yansıyacak olumlu görüş raporları ve
- Program mezunu Mühendis ile Teknisyenlerin Ses ve Müzik Teknolojileri sektörüne penetrasyon gücü (iş sahibi olma yüzdesi)

olacaktır.

TEKNOSES Programı kapsamında tesis edilmesi planlanan *OmniSona* birimlerinin başarı ölçütleri ise, aşağıdaki maddelerde özetlenebilir.

- ✓ Mekana özel akıllı yatırımlarla kısa vadede kurulması planlanan, Türk Sanat ve Halk müziği ile diğer 12-eşit(çe) perdeli olmayan müziklerin üretimi ve kayda alınması çalışmalarının da gerçekleştirileceği, modern aksamli bir stüdyo, program çatısı altında hızlıca faaliyete geçirilecek, reklamlar ile duyurular üzerinden bölgede geniş ölçekli tanıtımı yapılacak ve internet tabanlı özel bir randevu-kiralama sistemiyle, dışarıdan kullanıcıların da ihtiyacına hazır hale getirilecektir. *TeknoSeStüdyo*'nun başarısı, gerek program dahilinde, gerek haricinde, ne kadar verimli ve düzenli kullanıldığı ile, ayrıca ticari yönden yıllık getirisi ve mekanda/teçhizatla genişleme hızıyla ölçülebilecektir.
- ✓ Çok yönlü teorik bilgilerin ve uygulamaların hayata geçirileceği, ilaveten, özgün bitirme ödevlerine, müzik araçlarının üretimine ve bilimsel araştırmalara ev sahipliği yapacak olan *TınıLab*(aratuvar)ın başarısı, *çığır açıcı bilimsel yayınların, projelerin ve elektro-müzikal çalışmaların bu çatı altında yürütülme yoğunluğu; benzer şekilde, labaratuvar imkanlarının ne kadar verimli ve düzenli kullanıldığı ile tartılabilecektir.*
- ✓ Program kuruluşunun 3. yahut 4. yılında inşa edilmesi amaçlanan *DalgaYayan Radyo-TV Evi*'nin başarısı, yayım hayatının istikrarı ve sürekliliği, ticari büyüme hızı ile potansiyeli, güncel aktif akış içeriğinin cezbediği kitleler gibi, gayet dinamik kıstaslarla belirlenebilecektir.
- ✓ Program kuruluşunun yine 3. yahut 4. yılında oluşturulması planlanan *TeknoSesNET* e-Platform, tamamen internet tabanlı örgün bir portal biçiminde işleyecektir. Bu platform, "*TeknoSeStüdyo Çevrimiçi*" (Online) randevu – kiralama takvim penceresi; e-posta + SMS destekli "*Tonmaystere Özel*" ders, kurs, seminer, çalışma grubu, etkinlik duyuruları ile güncellemeleri; ağ destekli "*TeknoSes Stajyerlik*" iletişim koordinatörlüğü; ayrıca zamanla, gene ağ destekli ulusal/uluslararası ortaklaşa "*TeknoSes Medya/Sanat Kütüphanesi ve Organizatörlüğü*"; ağ üzerinden yazılım – donanım – medya ticareti ile pazarlama odaklı "*TeknoSesMarket*" ve "*TeknoSes Akustik & Elektro-müzikal Danışmanlık*" hizmetleri gibi işlerin yürütüleceği, çok-yönlü dinamik bir sanal ortam olacaktır. *TeknoSesNET* e-Platformun başarısı, ne kadar güçlü bir internet örgütlenmesine sahip olduğu, ne kadar sıklıkla kullanıldığı ve ne hızda genişlediği, ayrıca ticari karı ve prestijli bağlantıları ile ölçülebilecektir.

5. Açılması önerilen programın, akademik ve teknolojik gelişmeler içerisindeki yerini açıklayınız.

Ülkemizde, bilimsel bir disipline yeni yeni oturan "Hesaplamalı Türk müziği" araştırma alanı çerçevesinde, ulusal ve uluslararası hakemli dergilerde yayınlanmış makalelerin görüldüğü kadarıyla dörtte üçü, açılması öngörülen TEKNOSES Programı'nın kurucu kadrosu tarafından kaleme alınmıştır. Açıklanan alanda AB Fonlarınca desteklenen projelerin Türkiye ayağını da bu bilim insanları üstlenmektedirler. Ayrıca, yerel Müzik Teknolojileri kapsamında geliştirilmiş yazılımların yarısından çoğu, yine bu kadronun eseridir. Bütün bu çalışmalar, çağdaş bilimsel/bilişsel teknikler ve teknolojiler kullanılarak yürütülmüş olup, halen yürütülmektedir.

Bugün itibariyle, Ses ve Müzik Teknolojileri alanında eğitim veren yedi üniversitemiz bulunmaktadır. Bu kurumlar ve alana yönelik açtıkları programlar, aşağıda listelenmiştir:

- *İzmir Dokuz Eylül Üniversitesi*, Güzel Sanatlar Fakültesi, Müzik Bilimleri Bölümü, Müzik Teknolojisi Anabilim Dalı (MTA) Lisans Programı
- *Malatya İnönü Üniversitesi*, Güzel Sanatlar ve Tasarım Fakültesi, Müzik Bölümü, Müzik Teknolojisi Anabilim Dalı Lisans Programı
- *Sivas Cumhuriyet Üniversitesi*, Güzel Sanatlar Fakültesi, Müzik Teknolojisi Anabilim Dalı Lisans Programı
- *İstanbul Teknik Üniversitesi*, Türk Musikisi Devlet Konservatuvarı, Müzik Teknolojileri Bölümü Lisans Programı
- *İsparta Süleyman Demirel Üniversitesi*, Güzel Sanatlar Fakültesi, Müzik Bölümü, Müzik Bilimleri Ana sanat Dalı Lisans Programı
- *İstanbul Bilgi Üniversitesi*, Fen Edebiyat Fakültesi, Müzik Bölümü Lisans Programı
- *İstanbul Yıldız Teknik Üniversitesi*, Sanat ve Tasarım Fakültesi, Müzik ve Sahne Sanatları Bölümü, Duysal Tasarım Lisans Programı

Bunların dışında, *Giresun Üniversitesi Devlet Konservatuvarı* ve *Sakarya Üniversitesi Devlet Konservatuvarı* bünyelerinde Müzik Teknolojileri bölümleri kurulmuş fakat, son bilgilere göre, henüz eğitim-öğretim faaliyetine geçmemişlerdir.

Genel bir bakışla ele alındığında ve başta ifade edildiği üzere, yukarıda sıralanan programların çoğu, çağdaş ölçütlerde bir altyapıya dayandıkları söylenemeyecek, alanda halen deneyim kazanmakta olan Anadolu Üniversiteleri bünyesinde açılmış olup, bazıları neredeyse “göstermelik” denebilecek işlevselliktedir. Nitekim, **betahsis Müzik Teknolojisi konusuna hasredilmiş derslerin genelde yetersiz kaldığı; öte yandan, mesleki altyapı için yoğunlukla işlenmesi gereken Akustik, Fizik, Elektrik, Elektronik, Matematik, Bilgisayar Programcılığı gibi temel bilgi alanlarının çoğunlukla eksik bırakıldığı, hepsinde öyle yahut böyle seçilebilmektedir.**

Özetlersek, istisnai bir-iki tanesi dışında, ülkemizde uluslararası çapta medya sektörü elemanı yetiştirecek müfredata sahip üniversite programımız maalesef yok gibidir.

Öte yandan – ama hayli yüksek ücretler karşılığı – ülkemizde Beyoğlu şubesi bulunan Londra merkezli *SAE Institute* ile *Galatasaray İTM* gibi özel medya kuruluşları ve İTÜ Rektörlüğü’ne bağlı özel statüde kurulmuş olan *MİAM* (Dr. Erol Üçer Müzik İleri Araştırmalar Merkezi), Müzik Teknolojilerine adanmış nitelikli eğitim ve hizmetler sağlamaktadırlar.

Gerek ülkemizde, gerek dünya çapında, Ses ve Müzik Teknolojilerine gösterilen yüksek rağbet bilinmektedir. Dijital olsun, analog olsun, Teknolojik Müzik

sanayiinin her yıl katettiği mesafeler gözönüne alındığında, sesin elektrikli/elektronik kullanımı ve araçlarının geliştirilmesi doğrultusunda nitelikli uzman ve çalışan yetiştirmeye yönelik artan talepleri karşılayacak çağdaş eğitim imkanlarının sunulması gerekmektedir.

Aslında, burada esas itibariyle gözetilmesi gereken, bilimin ve piyasanın talep ettiği yüksek standartları, üniversite prestiji ile sarmaştırabilmek olmalıdır.

Bu itibarla, TEKNOSES Programı, eğitim ile teçhizatla en modern, en ileri standartların ve kalitenin gözetilmesi; meslek sahipleri tarafından çokça aranan zengin konulu ders içeriklerinin oluşturulması; coğrafyamıza özgü seslere ve ezgilere bilhassa hizmet edecek gelişkin elektronik ve mikrotonal araçlı **OmniSona** birimlerinin (**TeknoSeStüdyo**, **TınıLab**, **DalgaYayan**, **TeknoSesNET**) tesis edilmesi; sonuçta, fark yaratacak çağdaş öğrenim, iletişim ve etkileşim olanaklarının öğrencilerimize özerk üniversite prestijinde sunulması ilkeleri ışığında, büyük özenle tasarlanmıştır.

TEKNOSES Programı çerçevesinde, mekana özel akıllı yatırımlarla kısa vadede kurulması planlanan **TeknoSeStüdyo**, yukarıda bahsedildiği üzere, müziğin 12 eşit perdeden ibaret olmadığını çok-yönlü uygulamalarla öğrenciye deneyimletmeye yönelik elektro-mikrotonal aksam ve çalgılar ile kuşatılacak, böylelikle, makamsal Türk ezgilerine özgü mikrotonal ses-iklimini dijital ortamda aslına uygun yakalama ve zenginleştirerek donatma işlerine, büyük ölçüde hizmet edecektir. **TeknoSeStüdyo**, ayrıca, dışarıdan taleplere de, açıklandığı üzere, hazır hale getirilecektir. Bu yönleriyle, her halde Türkiye’de ve dünyada bir ilk olacaktır.

TınıLab, çok yönlü teorik bilgilerin ve uygulamaların hayata geçirileceği; ayrıca, özgün bitirme ödevlerine, müzik araçlarının üretimine ve bilimsel araştırmalara ev sahipliği yapacak büyükçe bir laboratuvar alanı özelliğinde, hemen stüdyo bitişğinde konuşlandırılacaktır.

DalgaYayan Radyo-TV Evi’nin Ses ve Müzik Teknolojileri konuları ile gelişmelerine odaklı aktif güncel içerik akışı sağlayan bir yayım organı olarak hayata geçirilmesi düşünülmektedir. İleride, Stüdyo ile Laboratuvara yakın bir konumda yer alması planlanmaktadır.

TeknoSesNET e-Platform, TınıLab bilgisayar konsollarından ve internetten giriş yapılabilen bir portal olarak, “**TeknoSeStüdyo Çevrimiçi**” (Online) randevu – kiralama takvim penceresi; e-posta + SMS destekli “**Tonmaystere Özel**” ders, kurs, seminer, çalışma grubu, etkinlik duyuruları ile güncellemeleri; ağ destekli “**TeknoSes Stajyerlik**” iletişim koordinatörlüğü; ayrıca zamanla, gene ağ destekli ulusal/uluslararası ortaklaşa “**TeknoSes Medya / Sanat Kütüphanesi ve Organizatörlüğü**”; ağ üzerinden yazılım – donanım – medya ticareti ile pazarlama odaklı “**TeknoSesMarket**” ve “**TeknoSes Akustik & Elektro-müzikal Danışmanlık**” hizmetleri gibi işlerin yürütüleceği, çok-yönlü dinamik bir dijital üs olarak hayata geçirilecektir. Buna koşut olarak, **TEKNOSES Facebook ve Twitter sayfaları** açılarak öğrencilerle sürekli temas sağlanacak, ilerleyen dönemlerde **Googlebooks, Amazon Kindle ve Apple iBook** bağlantıları kurulmak suretiyle, öğrencilerin *Kindle, iPad ve iPhone* gibi araçlarla okuma materyallerini hep beraberlerinde bulundurmaları teşvik edilecektir.

6. Programla ilgili yurtiçi ve yurtdışı örnekleri ayrı ayrı belirtiniz (yurtdışından en az 3 örnek). Programın Türkiye ve dünyadaki uygulamaları ile ilgili ayrıntılı bilgiler veriniz. Önerilen programın bu programlarla olan benzerliklerini ve farklılıklarını açıklayınız.

Yurtiçi Örnekler

Ses ve Müzik Teknolojileri eğitimi kapsamında, bu noktaya kadar açıklanagelenler ışığında **mercek altına alınması gereken başlıca dört üniversitemiz, İstanbul Bilgi, Dokuz Eylül, İstanbul Teknik ve Yıldız Teknik'tir.** Sayılanlar arasından sadece İstanbul Bilgi Üniversitesi vakıf özel kuruluşudur. Bunların haricinde, İTÜ Rektörlüğü'ne bağlı *Dr. Erol Üçer Müzik İleri Araştırmalar Merkezi (MİAM)* ve Beyoğlu konuşlu *SAE Institute* ile *Galatasaray İTM* adlarında iki medya özel kuruluşundan yukarıda bahsedilmiştir.

Bu kurum ile kuruluşların Müzik Teknolojisine temas eden programları topluca değerlendirildiğinde, şu hususlar göze çarpmaktadır:

- *İstanbul Teknik Üniversitesi Türk Musikisi Devlet Konservatuvarı (TMDK)* çatısı altında açılmış ilgili Müzik Teknolojileri programı, bu kurumda temel vazedilen 24 eşit aralıklı olmayan perdeli Türk müziği makam nazariyatı ve eğitimi gölgesinde, daha çok Sanatsal ve Halk müzik çalgılarımızın imalatı ve akustiği odaklıdır. Buradaki ses kayıt teknikleri bahsi ise, genelde 12 eşit aralıklı perde düsturuna prangalı Avrupalı/Amerikan elektronik ses aksamının, her halde, biraz ezbere ve taklide dayalı uygulamaları ile sınırlı olup, bu “teksepli” yapı içinde, makamsal Türk ezgilere özgü mikrotonal ses-iklimini dijital ortamda aslına uygun yakalama ve zenginleştirerek donatma işinin ne kadar başarılabileceği, haliyle, tartışmalıdır.
- *Yıldız Teknik Üniversitesi Sanat ve Tasarım Fakültesi (SANTAS)* tahtında, şimdilerde bu kurumun Davutpaşa Kampüsü'ne adeta “sürgün edilerek” işlevsizleşegiden, doğrudan müzik icracılığını ilgilendirecek yan konularla fazlaca şişirilmiş, öte yandan, sesin elektronik kullanımında bize göre canalcı makam-usul gibi teorik bilgiler ile uygulamalar yönü (müstesna olumlu gayretlere rağmen) cılız kalmış, hafif iskeletli bir Duysal Tasarım Programı bulunmaktadır.
- *Dokuz Eylül Üniversitesi Güzel Sanatlar Fakültesi Müzik Bilimleri Bölümü'*nde, Ses ve Müzik Teknolojileri alanına hasredilmiş mevcuttaki en kapsamlı program ve gayet ince elekli sınav sistemi dikkat çekmektedir. Cüzi harç bedelli bir Devlet Üniversitesi olan Dokuz Eylül'ün ilgili bölümünde, sağlam bir kadronun nezaretinde, Batı-tarzı ses/müzik öğrenimi ağırlıklandırılmış olarak, Lisans ve Yüksek Lisans seviyelerinde ihtisaslaşma imkanı sunulmaktadır. Bununla birlikte, bölüm, sınırlı sayıda ve sabit seyreden bir kontenjan ile kozalanmış olup, mekanda ve girişimcilikte genişlemeye çok müsait durmayan, teknolojisini hızlı güncelleyemeyecek hantal bir yapı sergilemektedir. Şu haliyle, her halde, elektronik ses ve müzik piyasasını sürükleyen atılım hızının

epey gerisine düşmekte, yerli motiflerimizin ses işçiliği konularını ise öğrencilerin keyfiyetine terketmektedir.

- Vakıf statüsünde olan *İstanbul Bilgi Üniversitesi'nin ilgili (Fen-Edebiyat Fakültesi altında) Müzik Bölümü*, adından da anlaşılacağı üzere, Ses ve Müzik Teknolojileri alanına doğrudan odaklanmamış, gerekli ders içerikleri ile gelir-geçer bazı yan konuların meczedildiği, neredeyse göstermelik denebilecek basit yetenek sınavıyla dağınık bir profil çizmektedir. Özel kuruluş vasfıyla bölümün ticari yönden genişlemeye müsait olduğu söylenebilecek olsa da, öğrenci başına yıllık yaklaşık 17000 TL ücret karşılığında işletilmeye çalışılan bu yapı, sesin elektrikli/elektronik kullanımı dalında ihtisaslaşmaya elverişli bir görünüm sergilememekte, bu açıdan bakıldığında, talep edilen ücretin hakkını tam olarak verebiliyor mu, pek anlaşılmamaktadır.
- *İstanbul Teknik Üniversitesi Rektörlüğü'ne bağlı Dr. Erol Üçer Müzik İleri Araştırmalar Merkezi (MİAM)*, yüksek maliyetli yatırımlarla kurulan özel stüdyosu ve arşivi ile göz kamaştırıcı bir takdimde olup, sadece Lisans-üstü eğitime (Yüksek Lisans ve Doktora'ya) adanmış özel, paralı bir statüdedir. Şu da var ki, Maçka Kampüsü birimlerinin adeta “çatı-katındaki” birbirinden ayırık ve sapa konumu, hele hele büyük masraflar edilen stüdyosunun sırf mekan seçimindeki öngörüsüzlük sebebiyle dar bir çevrenin elinde “kadük kalması”, bu oluşumun istikbalini önemli ölçüde örselemiş görünmektedir. Nitekim, bölümün internet sitesindeki son güncellemeler, bir-iki bahis dışında, 2008 yılını işaret etmektedir. Oluşum, daha ziyade, hemen yanındaki İTÜ Konservatuvarından takviye edilen öğretim üyeleri ve öğrencileri sayesinde ayakta durmaktadır denebilir.
- *Londra merkezli SAE (School of Audio Engineering) Institute'un Beyoğlu şubesi*, Ses ve Müzik Teknolojileri de dahil olmak üzere çeşitli medya alanları eğitiminde yıldızlaşan uluslararası bir kuruluşun ülkemizdeki ayağıdır. Özel bir medya kuruluşu olması ve köklü yurtdışı bağlantıları sayesinde, SAE Institute, elektronik ses ve müzik dünyasında başı çekmekte, ayrıca, öğrencilerine geniş staj imkanları ve yüksek teknolojik teçhizatlar sunabilmektedir. Bununla birlikte, Ses Mühendisliği Programı dahilinde, 9 aylık (900 saat) Diploma eğitimi için 20.000 Amerikan Doları dolaylarında yüksek ücretler talep edilmektedir.
- Yine İstanbul'un Beyoğlu semtinde konuşlanmış olan, *Galatasaray İTM (İletişim-Teknoloji-Müzik Akademisi)*, güzel sanatlar alanları da saklı tutulmak üzere, “Müzik Prodüksiyon” (2 yıl) ve “Sound Engineering” (1 yıl) başlıkları altında Ses ve Müzik Teknolojileri odaklı eğitim programları sunmaktadır. Bunlardan ilki diğerinin tam iki katı bir eğitim yoğunluğuna sahip olup, her ikisi de haftada 21 saate (yılda 600 saate) göre ayarlanmıştır ve karşılığında yıllık 9265 TL ücret istenmektedir. *SAE Institute* ile kıyas edildiğinde açık fiyat farkının, eğitimde ve teçhizatta nelerden feragat edildiğine işaret ettiği hususu saklıdır.

Yurtdışı Örnekler

Londra merkezli *SAE (School of Audio Engineering)* özel medya kuruluşu, New York, Los Angeles, Miami, Paris, Berlin, Viyana, Singapur, Melbourne, Cape Town gibi dünyanın çeşitli şehirlerine yayılmış onlarca şubesi üzerinden, az önce açıklandığı üzere, elektronik ses ve müzik dünyasında başı çekmekte, ayrıca, öğrencilerine yüksek teknolojik teçhizat ile geniş staj imkanları sunabilmektedir. Kuruluşun yurtdışı şubelerinde göze çarpan medya eğitimi genel-geçer şablonu, *SAE-İstanbul* şubesinde sunulanlardan neredeyse farksızdır; hatta belki bir nebze daha ileridir.

New York Üniversitesi Steinhardt Kültür Eğitim ve İnsan Gelişimi Okulunun Müzik ve İcra Sanatları Meslekleri Bölümü'nde sunulan Müzik Teknolojisi Programı, 700 metrekaareye yakın bir alana çok yeni olarak kurulmuş *James L. Dolan* kayıt stüdyosu ve gelişkin *Müzik & Ses Araştırma Laboratuvarı (MARL)* ile, Birleşik Devletler'deki en iyi Müzik Teknolojisi eğitimi verdiği iddiasındadır. Program, oryantasyonunu Ses Mühendisliği, Bilgisayar Müzikçiliği, Duysal/görsel Prodüksüyon ile Post-Prodüksüyon, Mastering, Film ve Multimedya besteciliği, Multimedya Prodüksüyon, Oyunlar için ses üretimi ve Yazılımcılık olarak tanımlamaktadır. Müzikte Lisans ile Yüksek Lisans ve Müzik Teknolojilerinde Doktora (Ph.D.) Diplomaları sunan okul, öğrencilerine sağladığı stajyerlik imkanlarının yanı sıra, yaz aylarında özel kurslar düzenlemekte ve oluşumun atıl kalmasının önüne geçmektedir. Müzik, ses, sahne, tiyatro, multimedya, bestecilik ve müzik işi sektörü gibi yaygın konular yelpazeyle, bu okulun örnek alınması gereken bir yapılanma olduğu açıkça görülmektedir.

Fransız bestekar ve müzik duayeni Pierre Boulez'in ismiyle neredeyse özdeşleşen *IRCAM (Institut de Recherche et Coordination Acoustique/Musique)*, Paris'te 1970'te Boulez'in öncülüğünde oluşturularak, zamanla Fransa'nın en prestijli sanat-medya-kültür-eğitim kuruluşlarından biri haline gelmiştir. Dünya çapında etkisini hissettiren kuruluş, müzikte modernizmin başlıca şatolarından biridir. Son derece gelişkin yüksek teknolojik aksama ve dev bir arşive sahip olan *IRCAM*'da, 150'den fazla uzman kişi, bestecilik, yazılımcılık, medyacılık, akustik araştırma-geliştirme ve öğretim faaliyetleri yürütmektedir. İnternet sitesinde iddia edildiğine göre, dünyadaki en ileri Bilgisayar Müzikçiliği eğitimi *IRCAM* vermektedir. Kuruluş, Paris Üniversitesi ile eşgüdümlü olarak, Lisans ve Yüksek Lisans seviyelerinde Müzikte Sinyal İşlemecilik ile İletişim Teknolojisi eğitimi de sunmaktadır. *IRCAM*, ayrıca dışarıdan gelerek staj yapmak isteyenlerin başvurularını da değerlendirmektedir. Ne var ki, kuruluşun internet köşesi, bilinen cismiyle örtüşen ayarda ve nitelikte durmamaktadır. Bunun haricinde, takip edilmesi gereken örnek bir kuruluş olarak şüphesiz öne çıkmaktadır.

* * *

Ses ve Müzik Teknolojileri dalında eğitim sunan mevcut seçenekleri özetle irdelediğimiz bu durum belirlemesi ardından, yukarıda adı geçen kurum ile kuruluşlara toplu bir bakışla, göze çarpan zayıf noktaların altını çizmek istiyoruz:

- A) Devlet Üniversitelerimizde, ses ve müzik piyasasının katlanarak büyüyen hızına yetişmek üzere elzem olan genişlemeleri ve atılımları yapmakta bütçeleri epey zorlanacak, durağan, dar kontenjanlı yapılar görülmektedir. Özellikle, “taşradaki üniversitelerimizde” gelişigüzel açılan Müzik Teknolojisi bölümlerinin altyapıları ne durumdadır, piyasanın ihtiyaçlarına göre buralardan nasıl uzman kişiler yetişecektir, bu merak konusudur. Bunlar arasında hal-i hazırda en iyi seçenek, Dokuz Eylül Üniversitesi’ndeki anılan program olsa gerektir.
- B) Mevcut tek Özel Üniversite seçeneği bugün itibariyle İstanbul Bilgi olup, şu haliyle, Ses ve Müzik Teknolojilerine tam yoğunlaşan bir yapıda değildir ve programının kurgusu dağınıktır. Şu da kayda geçmelidir ki, bu tür müzik bölümlerine üniversite seviyesinde alınan hazırlıksız gençlere temel müzik eğitimi ve çalgıcılık dersleri vermeye yönelmek, onların beyinsel gelişimini köstekleyici, başlı başına sakat bir girişimdir. Müzik eğitimindeki bu durum, maalesef, ülkemizde yüksek öğretimin bir kamburudur. Bunun haricinde, özel medya kuruluşları, yaklaşık aynı fiyatlara, hızlandırılmış yoğun bir eğitim ve daha iyi teçhizat sunabilmektedirler.
- C) Özel medya kuruluşları ve yurtdışındaki okullar, sağladıkları alana odaklı, hızlandırılmış ve yoğun eğitim imkanlarının karşılığında, işte, hayli yüksek fiyatlar talep etmektedirler. Şu da var ki, ülkemizde, bunların verdiği Sertifika ve/veya Diplomaların YÖK katında akademik bir karşılığının oluşturulması sorunu her zaman için vardır. Söz konusu bürokratik darboğaz, ilaveten erkek öğrenciler bakımından askerlik sevk tehirinin bunlar tarafından yapılamıyor oluşu, özel medya kuruluşlarının ve yabancı okulların yurtdışı eksenli bir profil çizmelerine yaramakta, eğitimde “yerli marka akademik standart” tesis edilemediği için, sektörde dışarıya beyin göçü verilmesine kapı aralanmaktadır.
- D) Hal-i hazırda, anılan hiçbir kurum yahut kuruluş, uluslararası literatürde ve terminolojide yer etmiş “Ses Mühendisi” (*Audio Engineer/Tonmeister*) ve “Ses Teknisyeni” (*Sound Technician/Tontechniker*) ünvanlarına hak kazandıracak Lisans Diplomalarını – ülkemizde gerekli olduğu üzere – YÖK katından onaylı verememektedir. Halbuki, söz konusu mesleki ünvanların olağan mühendislik dallarından farklı, ancak onlardan aşağı kalmayan bir “mikser-konsol ses operatörlüğü” ağırlığınca değerlendirilmesinin önündeki bürokratik engellerin usulüne göre aşılması, Ses ve Müzik Teknolojileri eğitimi destekleyecek asgari ve zaten zaruri mühendislik derslerinin ilgili programa iyi ayarlanmış biçimde ilavesiyle, pekala mümkün olabilecektir.
- E) İTÜ TMDK ve Yıldız Teknik SANTAS bünyesindeki müstesna kişisel birtakım teşebbüsler hariç, anılan oluşumların hiçbirinde, Türkiye’ye özgü Anadolu-Rumeli makamsal ses-ikliminin Pro-Audio ve MIDI (Musical Instrument Digital Interface) araçları ile doğrudan bağlantısını kuran elle tutulur bir Lisans programı olduğunu söylemek mümkün değildir. Bu hiç de iç açıcı olmayan vaziyetin yarattığı, kendi ulusal/coğrafi müzik kültürüne çoğunlukla kayıtsız duran elektronik ses ve müzik sanayiinin, sanat bilincimizi ve tarihi varlıklarımızı ne ölçüde tahrip edegeldiği gün-be-gün gözler önüne serilmektedir.

* * *

TEKNOSES Programı'nın benzerlerine üstünlüğü şu maddelerde özetlenebilir:

- ✓ Türkiye'de ilk defa **“Ses Mühendisliği” Lisans Diplomasına ve “Ses Mühendisi” (Ses Müh.) ünvanına** hak kazanmış mezunlar verilmesi (1+4 yıl);
- ✓ Türkiye'de ilk defa **“Ses Teknisyenliği” ön-Lisans Diplomasına ve “Ses Teknisyeni” (Ses Tek.) ünvanına** hak kazanmış mezunlar verilmesi (1+2 yıl);
- ✓ Eğitimini yarıda kesip doğrudan sektöre atılmak isteyen öğrencilere yönelik **“Ses Operatörü” (Ses Opr.) Sertifikası** hazırlanması;
- ✓ Bilgili, genç ve dinamik kadro önderliğinde, en güncel bilgilerle Müzik Teknolojileri eğitimi ağırlıklandırılmış, bolca çeşitlendirilmiş, ancak o arada lüzumsuz yan-konularla şişirilmemiş, müziğin 12 eşit perdeden ibaret olmadığını çok-yönlü uygulamalarla öğrenciye deneyimletecek, zengin içerikli dersler sunulması;
- ✓ Haftada maksimum 35 saatlik bir çizelgeye yayılı olarak, en yakın rakibimiz özel kuruluşların her 3 saatine karşılık bizde 5 saat Türkçe-İngilizce karma (İngilizce ağırlıklı) eğitim yoğunluğu;
- ✓ Yüksek başarıyla mezun olan kıvançlı öğrencilerimize **“Ses Mimarı” (Sound Architect) onursal payesi** verilmesi;
- ✓ Eğitim ile teçhizatla en modern, en ileri standartların ve kalitenin gözetilmesi, coğrafyamıza mahsus seslere ve ezgilere hizmet edecek gelişkin elektronik ve mikrotonal araçlı **OmniSona** birimlerinin (**TeknoSeStüdyo**, **TınıLab**, **DalgaYayan**, **TeknoSesNET**) tesis edilmesi;
- ✓ Güçlü internet / ağ / veri örgütlenmesi ve öğrencilerle kesintisiz etkin bağ kurulması;
- ✓ Öğrencilere okurlarken para kazandıracak müzik ve araçlarının üretimini yaptırmak, bunları kurulacak **“TeknoSesMarket”** üzerinden pazarlatmak;
- ✓ Altmış günden az olmamak kaydıyla, medya sektöründe staj imkanları yaratılması;
- ✓ Uluslararası akkreditasyon çalışmalarının takip edilmesi ve yurtdışından uzmanların düzenli olarak seminerler ile atölye çalışmalarına davet edilmesi;
- ✓ Müzik Teknolojileri eğitiminin kapalı kapılar ardında sürdürülemeyeceğine ve ülkemizin ses renklerini yerinde özümsemenin ne kadar hayati olduğuna inancımızın bir işareti olarak, **“Folklorik / Jeolojik Gezi - Yöresel Derleme”**, **“Akustik Enstrüman Yapımı”**, **“Making a Master Soundtrack for a Film”** (Çekilmiş bir film için baştan yerli Master Soundtrack oluşturma) ve **“Capturing True Sound in Historical & Contemporary Ensembles”** (Tarihi ve çağdaş müzik topluluklarının gerçek tınısını yakalamak) başlıkları altında özgün proje çalışmalarının gerçekleştirilmesi;

- ✓ Bölüm dahilinde, kurucu beyin takımının öncülüğünde çığır açıcı bilimsel AR-GE projelerinin sürdürülmesi ve yenilerinin hayata geçirilmesi;
- ✓ Öğrencilerimizin yüzde 8 ila 20 arasının burslu olması ve erkeklerin askerlik sevk tehirlerinin mezuniyete kadar otomatige bağlanması;
- ✓ Elektronik ses ve müzik sektöründe kadın uzmanların düşük oranda yer alıyor oluşu göz önünde bulundurularak, alanda cinsiyet denkliliğini sağlamaya dönük “kız-kotası” uygulanması ve böylelikle eğitimde cinslerin hakkaniyetli ve dengeli dağılımının gözetilmesi.

7. Önerilen program, halen aynı Bölüm ve/veya Fakülte içerisinde yürütülmekte olan diğer programlarla işbirliği içinde olacak mıdır? Cevap evet ise işbirliğinin ne şekilde gerçekleşeceğini somut olarak açıklayınız.

Önerilen TEKNOSES Programı, evsahibi Güzel Sanatlar Fakültemiz bünyesinde halen eğitim-öğretim faaliyetlerini sürdürmekte olan Endüstri Ürünleri Tasarımı Bölümü, Görsel Sanatlar Bölümü, Grafik Sanatlar ve Grafik Tasarım Bölümü, İç Mimarlık Bölümü; ayrıca yeni açılması planlanan *Medya ve Sahne Sanatları Bölümü* altındaki kardeş programlarımız “Animasyon ve İnteraktif Medya”, “Sinema/TV”, “Multimedya”, “Müzik ve Sahne Sanatları” ile yakın işbirliği içinde olacaktır. Bu işbirliği ve dayanışma, konuları örtüşen ortak dersler ile ortak öğretim üyeleri, ayrıca çağdaş donanımlara/kurulumlara sahip olarak ortak paylaşımaya açılacak olan **TeknoSeStüdyo**, **TınıLab**, **DalgaYayan**, **TeknoSesNET** adlarıyla **OmniSona** ile bunun belki gelecekteki ikizi “**OmniVisio**” birimleri ve ortaklaşa düzenlenebilecek sosyal/sportif etkinlikler kapsamında gerçekleşecektir.

Sözkonusu bağlamda, TEKNOSES Programı öğrencilerinin, diğer Fakülteler içindeki ilgili bölümler ile karşılıklı ‘Çift Anadal’ ve ‘Yandal’ yapma imkanları olacaktır. Buna yönelik girişimler zamanlıca başlatılacaktır.

8. Önerilen programın, mevcut Lisans programlarını zayıflatmadan nasıl yürütüleceğini somut olarak açıklayınız.

1996 yılından bu yana, yükseköğretim seviyesinde eğitim ve öğretim faaliyetlerini yürüten F.M.V. Işık Üniversitesi’nin, Maslak Kampüsü Güzel Sanatlar Fakültesi *Medya ve Sahne Sanatları Bölümü*’nün bünyesinde yer alacak TEKNOSES Programı için yeterli kapalı alanımız mevcuttur.

Üniversitemizin finansal gücü, *Medya ve Sahne Sanatları Bölümü* altında TEKNOSES Programı’nın yürütülmesi için yeterli öğretim elemanı, yardımcı öğretim elemanı, sekreter, teknisyen ihtiyacını karşılayabilecek düzeydedir.

Müzik Teknolojilerine yönelik eğitim-öğretim programları, ülkemizdeki ve dünyadaki pek çok kurum ile kuruluş tahtında, uzun yıllardan beri istikrarlı ve yüksek taleplerin yöneldiği mecralardır. TEKNOSES Programı, Güzel Sanatlar Fakültesi’ndeki diğer bölüm programlarının ihtiyaçlarına destek olabileceği gibi, onlarla müşterek çalışmalar yürütülmesi için de ideal bir ortam sunabilecektir.

9. Programın iç ve dış değerlendirmelere dayalı zayıf ve güçlü yönlerini açıklayınız.

Zayıf Yönleri

Türkiye’de Müzik Teknolojileri alanında Profesör ve Doçent düzeyinde akademik uzmanların oldukça az olmasından ötürü, başlangıç itibarıyla kadromuzda bu düzeylerde yeterli sayıda öğretim üyesi bulunamayabilecektir. Yetenek ve ölçüm sınavı kıstasları da henüz belirlenmiş değildir. Bu noksanların giderilmesinde, Müzik Teknolojilerine ve Müzik Pedagojisine vakıf eğitim-bilimcilere yerince danışılması gerekmektedir.

Program, tüm olumlu yönlerine ve onu yükseltmek için sergilenen üstün çabalara karşın, yeterli sayıda öğrenci celpedemeyebilir, yahut değişen koşullar yüzünden eldekiler tutulamayabilir. Devlet üniversiteleri ve rakip özel kuruluşlar da boş durmayıp standartlarını yükseltebilir ve fiyatlarını düşürebilirler.

Güçlü Yönleri

Günümüzde Müzik Teknolojilerinin çokça tercih edilir bir alan haline geliyor oluşu önemli bir fırsattır. Uluslararası platformlarda (örneğin AB, BM), sözkonusu gidişatı destekler kültür politikalarına geçilmektedir. Kurucu öğretim kadromuz bu oluşumlarla temas ve ilişki halindedir. [Sesin ve müziğin elektrikli/elektronik araçlarla kullanımı ile üretimine rağbet dünya-çapında gittikçe artmaktadır. Belki de ilk kez TEKNOSSES Programı’nda, daha ziyade erkek-egemen görüntüsü veren bu alanda cinsiyet denkliliğine dair al-benisiyle öne çıkacak bir “kız-kotası” uygulaması vazedilmiştir](#)

TEKNOSSES Programı kapsamında, güçlü, genç ve dinamik bir kurucu kadro ile yola çıkılmakta olup, güncel, ileri ve çığır açıcı teknolojiler üzerinden çağdaş eğitim sunulması ve bilgi sınırlarını genişleten bilimsel araştırmalar gerçekleştirilmesi hedeflenmektedir. Nitekim, [“yerel Müzik Teknolojileri” alanında bugüne kadar yapılmış hemen bütün çalışmaların altında, öğretim kadromuzun imzası bulunmaktadır.](#) Demek oluyor ki, devrimsel projeler, yeni ürünler ve stratejiler geliştirme yollarımız alabildiğine açıktır.

TEKNOSSES Programı’nda, bütünsel bir eğitim çizelgesi tahtında ***Ses Mühendisliği Lisans*** ve ***Ses Teknisyenliği ön-Lisans*** Diplomaları, ayrıca üstün başarıyla mezun olacaklara yönelik ***Ses Mimarı onursal payesi***, bundan başka, sektöre erken atılmak isteyenlere dönük ***Ses Operatörlüğü Sertifikası*** verilmesi tasarlanmış olup, TEKNOSSES Programı, bu özellikleri sayesinde emsallerine pek çok yönden üstünlük kesbetmektedir.

TEKNOSSES Programı, Teknolojik Müzik sanayiinin, 19.-20. Yüzyıllar Klasik Batı müziği kaynaklı olarak ve neredeyse harc-ı alem bir şekilde hemen her yerde evrensel düzeyde benimsenen, oktavda 12 eşit aralıklı perdeden ibaret olmadığını ve hiç de olması gerekmediğini, ***Türk Sanat ve Halk müziği makamları ile diğer mikrotonal teorilerden müteşekkil konular yelpazesine gereğince ağırlık vererek, kapsamlı uygulamalar, canlı örnekler ve gelişkin araçlar üzerinden derinlemesine***

deneyimletmek suretiyle, alandaki rakiplerinde görülmeyen üstün bir özelliği öne çekmektedir.

TEKNOSES Programı kapsamında, daha önce ifade edildiği üzere, “*OmniSona*” (Latince: “Tüm Sesler”) başlığı altında özgün akustik, medya ve AR-GE birimlerin tesis edilmesi planlanmakta olup, bütünsel *TeknoSeStüdyo*, *TınıLab*, *DalgaYayan*, *TeknoSesNET* birimleri ve güçlü bir internet örgütlenmesi üzerinden, Teknolojik Müzik alanındaki rakiplerimizi hayli özendirecek boyutta fark yaratmayı gözetmekteyiz.

Nitekim, *Medya ve Sahne Sanatları Bölümü* altındaki kardeş programlarımız “Animasyon ve İnteraktif Medya”, “Sinema/TV”, “Multimedya”, “Müzik ve Sahne Sanatları” ile yakın işbirliği içinde bulunurken, bölümdeki görsel ve sahneleme sanatları ağırlıklı uygulamalara dönük, “*OminSona*”nın ikizi “*OmniVisio*” birimlerinin oluşturulmasını tetikleyici olacağız.

10. Program hangi eğitim-öğretim yılında başlatılacaktır? Programa alınması düşünülen öğrenci sayısı nedir? Önümüzdeki beş yıl için yıllar bazında alınması düşünülen öğrenci sayısı nedir?

Program 2012-2013 eğitim-öğretim yılında başlatılacaktır.

Programa ilk bir hedef olarak 35-40 arasında öğrenci alınacaktır. Mekanda ve teçhizatla öngörülen genişlemelerin müsaade ettiği ölçüde, öğrenci sayısında kademeli artışlar görülmesi beklenmektedir.

Önümüzdeki beş yıl içinde, yıllar bazında TEKNOSES Programı’na kaydolunacak öğrenci sayıları:

- 2012-2013 eğitim-öğretim yılı 31 öğrenci
- 2013-2014 eğitim-öğretim yılı 38 öğrenci
- 2014-2015 eğitim-öğretim yılı 36 öğrenci
- 2015-2016 eğitim-öğretim yılı 39 öğrenci
- 2016-2017 eğitim-öğretim yılı 41 öğrenci

olarak öngörülmektedir.

Ziyadesiyle erkek-egemen olduğu görüntüsü veren Teknolojik Müzik sektöründe, TEKNOSES Programı çerçevesinde belirlediğimiz “kız-kotası” uyarınca, her yıl açılacak kontenjana yapılan başvurularda, başarılı bulunup TEKNOSES Programı’na alınmasına karar verilmiş toplam erkek adayların sayısı, başarılı kız adayların yeter mevcudu bulunduğu takdirde, kontenjanın yarısını aşamayacaktır. Sayıca çok olan karşı cinsiyet olursa, aksi geçerlidir. Salt giriş sınavı puanları, kontenjanın yarısının dolmasına kadar esas alınır. Bu eşikten itibaren, en yüksek puan alanlar arasından, ne olursa olsun, karşı cins öncelikle tercih edilir. Bu yöntem sayesinde, kız öğrencilerin erkek öğrencilere sınıftaki nüfusu denk kılınmaya çalışılmakta, Atatürkçü bakışın önceliklendirdiği eğitimde cinsiyet dengesi ideali, bir esas olarak gözetilmektedir.

18'i kadın, 37'i erkek toplam 55 kişinin müracaat ettiği 35 kişilik kontenjana dair örnek bir uygulama aşağıda verilmiştir:

3 kız öğrenci adayı giriş notu ortalaması % 42 ± 5
7 kız öğrenci adayı giriş notu ortalaması % 60 ± 8
8 kız öğrenci adayı giriş notu ortalaması % 85 ± 7

Toplam 15 kız öğrenci adayının geçer not almış olduğu varsayımıyla;

7 erkek öğrenci adayı giriş notu ortalaması % 35 ± 7
12 erkek öğrenci adayı giriş notu ortalaması % 55 ± 8
18 erkek öğrenci adayı giriş notu ortalaması % 70 ± 10

Toplam 25 erkek öğrenci adayının geçer not almış olduğu varsayımıyla;

$35/2 = 18$ 'e yuvarlanarak, en yüksek not almış 20 erkek öğrenci adayı ve 15 kız öğrenci adayının hepsi birden kontenjana alınır. Geçer not almışlar arasından 5 erkek öğrenci adayın, aynı kategoride kız öğrenci adaylardan üstün not alıp almadığına bu "kız-kotası eşiği"nden sonra bakılmaz.

11. Programdan mezun olacakların hangi unvanı alacağı öngörülmektedir?

TEKNOSES Programı'ndan 1 yıl hazırlık ve 4 yıl kesintisiz eğitimlerini tamamlayıp mezun olanlar, Türkiye'de ilk defa ***"Ses Mühendisliği" Lisans Diplomasına ve "Ses Mühendisi" (Ses Müh.) ünvanına*** hak kazanacaklardır.

TEKNOSES Programı'ndan 1 yıl hazırlık ve 2 yıl kesintisiz eğitimlerini tamamlayıp mezun olanlar, Türkiye'de ilk defa ***"Ses Teknisyenliği" ön-Lisans Diplomasına ve "Ses Teknisyeni" (Ses Tek.) ünvanına*** hak kazanacaklardır.

TEKNOSES Programı'nda bir yıl hazırlık okuyup yahut okumaksızın kabul edildiği birinci yılı başarıyla tamamladıktan sonra; keza yatay geçişle hazırlık okuyarak Programa gelip üçüncü yılda (yılı tamamlayarak veya tamamlamayarak) ayrılmak suretiyle, eğitimini yarıda kesip doğrudan sektöre atılmak isteyecek öğrencilere yönelik ***"Ses Operatörü" (Ses Opr.) Sertifikası*** hazırlanacaktır.

Son iki yılda toplam 90 kredilik dersi üstün başarıyla tamamlayıp mezun olan kıvançlı öğrencilerimize ***"Ses Mimarı" (Sound Architect) onursal payesi*** verilmesi istisnasız karara bağlanacaktır.

12. Programdan mezun olacakların nerelerde istihdam edilecekleri, piyasanın bu mezunlara olan talebi hakkında bilgi veriniz ve meslek elemanı tanım modelindeki değişimler açısından ilişkisi var mı? Açıklayınız.

TEKNOSES Programı'ndan mezun olacakların istihdam edilebilecekleri yerler geniş bir yelpaze oluşturmaktadır. Teknolojik Müzik sektöründe iş alanları, özel ve resmi kuruluşları kapsamaktadır. Bunlar şöyle sıralanabilir:

- Özel ve resmi ses kayıt stüdyoları,
- Özel ve resmi TV kanalları ile radyolar,

- Müzik (CD/DVD) yapım şirketleri,
- Grafik/animasyon/web tasarım şirketleri,
- Müzik/sanat organizatörlükleri ve vakıfları,
- Film, dizi, belgesel, kısa metraj yapım şirketleri,
- Enstrüman yapım fabrikaları ve atelyeleri,
- Konser, konferans ve tiyatro salonları,
- Stadyumlar, arenalar, amfityatrolar, sirkler,
- DJ'li/dans müzikli eğlence mekanları (gece kulüpleri),
- Turistik açık-hava etkinlik alanları (tatil köyleri).

Piyasada ses ile müziğin elektrikli/elektronik araçlarla işlenmesinde ve geliştirilmesinde uzmanlara yönelik talep hayli yoğundur. Günümüzde paralı birtakım kursları bitirmiş olarak neredeyse çiçeği burnunda sektöre atılan “alaylı”lar, yahut müziğe amatörce merak salan elektronik bölümleri çıkışlılar ile giderilmeye çalışılan uzman açığı, TEKNOSES Programı’nın yetiştireceği mezunlarla çok daha nitelikli olarak doldurulabilecektir.

13. Programdan mezun olabilmek için gerekli koşulları (dersler ve kredi sayıları, staj, vb.) belirtiniz.

F.M.V. Işık Üniversitesi’nin, Maslak Kampüsü Güzel Sanatlar Fakültesi *Medya ve Sahne Sanatları Bölümü*’nün içinde yer alacak TEKNOSES Programı’nda, “Yükseköğretim Kurumlarında Yabancı Dil Öğretimi ve Yabancı Dille Öğretim Yapılmasında Uyulacak Esaslara İlişkin Yönetmelik” hükümlerine uygun biçimde, yabancı dilde dersler asgari yüzde 30’un üstünde tutularak ağırlıklandırılmış İngilizce-Türkçe karma eğitim verecektir. İlgili mevzuatın bir gereği olarak, üniversitemiz Rektörlüğü’nce, yukarıda bahsi geçen (halen içeriği belirlenecek olan) yetenek sınavı ertesinde, yeni öğretim yılında kayıt yaptıracak öğrencilere “Yabancı Dil Seviye Tespit Sınavı” uygulanacaktır. Sözkonusu sınavın, sertifikalandırılmış bir laboratuvarımızda (yahut üniversitemiz dışında) düzenlenebilecek TOEFL-IBT (internet-tabanlı test) olması düşünülmektedir. Dünya çapında standartlaşmış bu yabancı dil sınavının ünü ve prestiji, yurtdışında staj yapma imkanına kavuşturulması hedeflenen öğrencilerimiz için kuşkusuz hissedilir bir avantaj yaratacaktır. Testi önceden almış ve aranan puanı tutturmuş olan başvuru sahibi aday öğrencilerin dil sınavından muafiyetlerine karar kılınması veya yenilenecek bir sınava intibak etme süreci de, bu standart sayesinde hızlanacaktır. Programa öğrenci alımında, **TOEFL-IBT başarı ölçütü, toplam 120 puan üzerinden 79 puan** olarak tayin edilmektedir.

Sınavda başarısız olan adaylar, açılan kontenjanın ve belirlediğimiz “kız-kotasının” ölçülerine uygun olarak, TOEFL-IBT ve mesleki İngilizce oryantasyonlu yabancı dil hazırlık yılına kaydolunurlar.

Öğrencinin kayıt işlemi, dönem başında ön-Lisans yahut Lisans olarak, kendi tercihiyle göre ve geriye dönülemez biçimde, belirlenir. TEKNOSES Programı’nın eğitim çizelgesi, “ön-Lisans + Lisans devam” olarak bütünleşik özellikte tasarlandığından, baştan ön-Lisans şikkını seçenler yahut dışarıdan Lisans devamı başvuranlar, uygun koşulları sağlayarak, programın Lisans eğitimine aksamaksız devam edebilirler.

TEKNOSES Programı'ndan ön-Lisans mezunu olabilmek ve **“Ses Teknisyeni” (Ses Tek.) ünvanını** hakkedebilmek için, dil sınavı şartlarının yerine getirilmesinden başka, tam 84 ECTS kredisi karşılığındaki dersin başarıyla tamamlanması ve IV. Yarıyıl sonu uygulanacak finalden geçer not alınması gereklidir. Ayrıca öğrenci, staj yaptığı kurum yahut kuruluş(lar)tan, çalışmalarına dair olumlu görüş veya rapor temin etmelidir.

Program'dan Lisans mezunu olabilmek ve **“Ses Mühendisi” (Ses Müh.) ünvanını** hakkedebilmek için, dil sınavı şartlarının yerine getirilmesinden başka, tam 168 ECTS kredisi karşılığındaki dersin başarıyla tamamlanması; IV. Yarıyıl sonu uygulanacak finalden geçer not alınması; V.-VI. Yarıyıllar zorunlu Grup Projelerinin bitirilip sunulması ve VII.-VIII. Yarıyıllar Bitirme Projesinin başarıyla savunulması gereklidir. Ayrıca öğrenci, staj yaptığı kurum yahut kuruluş(lar)tan çalışmalarına dair olumlu görüş veya rapor temin etmelidir.

Ayrık yahut peşpeşe olarak, I.-II. Yarıyıllarda 15 gün, III.-IV. Yarıyıllarda 15 gün, V.-VI. Yarıyıllarda 15 gün ve VII.-VIII. Yarıyıllarda 15 gün olmak üzere, ön-Lisans'ta toplam otuz (30) işgünü, Lisans'ta (ön-Lisans ile aynı dönemler dahil) toplam altmış (60) işgünü staj yapılması mezuniyetin aranan şartları arasındadır. Staj yapılan kurum yahut kuruluş(lar)tan öğrencinin çalışmalarına dair olumlu görüş veya rapor muhakkak beklenmektedir. Staj faaliyetleri, yaz tatilleri içinde olabileceği gibi, öğretim yılının nisbeten çok yoğun olmayan günlerinde de gerçekleştirilebilecektir.

Öğrenci, ön-Lisans için vazedilen 84 ve Lisans için vazedilen 168 ECTS kredisini tutturmak için, programdaki zorunlu dersler yanısıra seçimlik derslerden, veyahut **Sokrates / Erasmus / Farabi** öğrenci değişim fırsatlarından faydalayabilecektir.

TEKNOSES Programı dışında herhangi mühendislik altyapısına sahip bir ön-Lisans programı mezunu olarak TEKNOSES Programı'nın sunduğu Lisans eğitimine DGS üzerinden geçişle devam etmeyi dileyen, yahut çeşitli mühendislik Lisans dallarından TEKNOSES Programı'nın V. Yarıyılına yatay geçiş ile kaydolmak isteyecek olan öğrenciler, öncelikle “Yatay-Geçişle Lisansa Hazırlık Yılı” okurlar. Lisansa devam için, Lisansa Hazırlık Yılı'ndaki 42 kredilik dersi başarıyla tamamlamak şarttır. Şu da var ki, DGS ve YGS ile bölüme alınacak, yahut Çift Anadal / Yandal yapmak isteyen öğrencilere, programa özel bir yetenek sınavı Lisansa Hazırlık Yılı öncesinde uygulanır ve yalnızca başarılı bulunanlar bölüme (hazırlık yılına) kabul edilir.

TEKNOSES Programı'ndan mezuniyet için, öğrencinin **Ağırlıklı Genel Not Ortalaması (AGNO) 100 üzerinden en az 60 olmalıdır**. TEKNOSES Programı'nda bir yıl hazırlık okuyup yahut okumaksızın kabul edildiği birinci yılı başarıyla tamamladıktan sonra; keza DGS veya yatay geçişle hazırlık okuyarak Programa gelip üçüncü yılda (yılı tamamlayarak veya tamamlamayarak) ayrılmak suretiyle, eğitimini yarıda kesip doğrudan sektöre atılmak isteyecek öğrencilere yönelik **“Ses Operatörü” (Ses Opr.) Sertifikası** hazırlanacaktır. Sözkonusu Sertifika resmi bir mezuniyet belgesi niteliği taşımayıp, öğrencinin TEKNOSES Programı'nda bir yıl kadar okuduğunu ve mezuniyet için aranan AGNO puanı şartını yakaladığını simgeleyen bir başarı belgesidir.

TEKNOSES Programı'nın Lisans mezuniyeti gereklerini tümünden yerine getirdikten başka, son iki yılda toplam 90 ECTS kredilik dersi 100 üzerinden 70 AGNO çerçevesinde üstün başarıyla tamamlayan kıvançlı öğrencilerimize, üniversitemizde **“Ses Mimarı” (Sound Architect) onursal payesi** takdim edilmesi karara bağlanacaktır. Söz konusu nişan, resmi bir mezuniyet belgesi niteliği taşımamakla birlikte, öğrencinin hak kazandığı Ses Mühendisi ünvanına ek olarak, mesleğinde çekincesiz kullanabileceği ve taşımakla övünebileceği onursal bir paye olacaktır.

14. Programdan mezun olabilmek için staj veya benzeri çalışma yapılması gerekiyorsa, bunun nasıl gerçekleşeceğini ve bu amaçla herhangi bir kuruluş ile işbirliğine gidilip gidilmediği konularını açıklayınız.

Madde 13'te ayrıntılandırıldığı üzere, ayırık yahut bütünleşik olarak, I.-II. Yarıyıllarda 15 gün, III.-IV. Yarıyıllarda 15 gün, V.-VI. Yarıyıllarda 15 gün ve VII.-VIII. Yarıyıllarda 15 gün olmak üzere, ön-Lisans'ta toplam otuz (30) işgünü, Lisans'ta toplam altmış (60) işgünü staj yapılması, TEKNOSES Programı'ndan mezuniyetin aranan şartları arasındadır. TEKNOSES Programı mezunu olacak olan öğrenci, staj yaptığı kurum yahut kuruluş(lar)tan çalışmalarına dair olumlu görüş veya rapor muhakkak temin edecektir.

Madde 12'de sıralanan Teknolojik Müzik sektörü istihdam alanları, aynı zamanda gençlere geniş staj imkanları da sunmaktadır. Burada adı geçen özel veya kamu kurum ile kuruluşlarının, Ses ve Müzik Teknolojileri alanında eğitim alacak öğrencilerimizi, mezuniyet sonrası nitelikli çalışan kadrolarında istihdam etmek arayışıyla, stajyer sıfatıyla yılda 15 gün kadar bünyesinde himaye etmeyi hiç de olumsuz karşılamayacağı rahatlıkla öngörülebilmektedir.

Öğrencilerimize stajyerlik görev alanlarının sağlanması hususunda halen bir kurum veya kuruluş ile işbirliğine gidilmiş değildir. Zaten, Teknolojik Müzik sektörünün dinamik değişim hızı, uzun-vadeli stajyerlik anlaşmalarına çok müsait değildir. İleride, TEKNOSES Programı'nın 3.-4. yıllarında faaliyete geçmesi planlanan **TeknoSesNET** e-Platform'un bir uzvu olacak ağ destekli **“TeknoSes Stajyerlik”** iletişim koordinatörlüğü, söz konusu doğrultuda ortaklaşa girişimlerin başlatılması ve sistematik yürütülmesi için bir üs olmak üzere düşünülmüştür.

O zamana kadar, TEKNOSES Programı'nın özel kanallardan başlatacağı temasların ve girişimlerin dışında, öğrenciler, stajlarını “Uluslararası Teknik Deneyim İçin Öğrenci Mübadele Birliği” (I.A.E.S.T.E.) Türkiye Milli Komitesi aracılığı ile veya kendi bireysel çabaları üzerinden, yurtdışındaki benzer Müzik Teknolojileri Programları bünyesinde, yahut konu ile yakından ilgili kurum veya kuruluşlarda da yapabilirler.

Yurtdışında bireysel çabalarla yapılan, TEKNOSES Programı ile ilişkili bu türlü stajların geçerliliği, “Uluslararası Teknik Deneyim İçin Öğrenci Mübadele Birliği” (I.A.E.S.T.E.) tarafınca, Güzel Sanatlar Fakültesi Dekanlığımız'a gönderilecek “İşveren Kuruluş Raporu”nun (Employers's Report) veya öğrencinin söz konusu yurtdışı kurum ile kuruluşlardan elde ettiği staj belgesinin aslının, Fakülte Yönetim Kurulu'nca incelenmesi sonucu karara bağlanacaktır.

- 15. Öğrencilerin alması gereken zorunlu ve seçmeli tüm derslerin kodlarını, adlarını ve kredilerini EK-1'deki örneğe uygun olarak dönem bazında gösteriniz.**

Öğrencilerin, dönem bazında alması gereken zorunlu ve seçmeli tüm derslerin **kodları**, adları ve kredileri örneğe uygun olarak **EK-1**'de belirtilmiştir.

- 16. Programda yer alan tüm derslerin içeriğini, izlenecek ders kitabı ile yardımcı kitapları EK-2'deki örneğe göre belirtiniz.**

Programda yer alan tüm derslerin içeriği, **izlenecek ders kitabı** ile yardımcı kitaplar örneğe uygun olarak **EK-2**'de belirtilmiştir.

- 17. Önerilen programın '2. Öğretim Programı' olması halinde, öğretim elemanı başına düşen ortalama ders yükü ve öğrenci sayısını belirtiniz.**

Önerilen TEKNOSES Programı, 'Örgün Öğretim Programı' kapsamında açılacak olup, '2. Öğretim Programı' değildir.

2. AKADEMİK ALTYAPI

- 1. Önerilen programda ders verecek öğretim elemanları için EK-3'te (EK-3a ve EK-3b) verilen tabloyu doldurunuz.**

TEKNOSES Programı'nda ders verecek **öğretim elemanları için** örneklere uygun olarak doldurulan tablolar, **EK-3'te (EK-3a ve EK-3b)** belirtilmiştir.

- 2. EK-3'teki tabloda belirtilen öğretim elemanlarının özgeçmişlerini, EK-4'te verilen örneğe göre hazırlayınız.**

EK-3'teki tabloda belirtilen öğretim elemanlarının özgeçmişleri, örneğe uygun olarak **EK-4**'te belirtilmiştir.

- 3. Programın yürütülmesi için Araştırma Görevlisine ve Yardımcı Personele (uzman, teknisyen vb.) gerek varsa, bunların sayısı ve yeterliliği hakkında bilgi veriniz.**

TEKNOSES Programı'nın eksiksiz ve aksamaz yürütülebilmesi için, ilk yıllarda, üniversitemizin Güzel Sanatlar Fakültesi'nde ve ilgili diğer Fakültelerde kadrolu çalışan mühendislik ve sinyal işlemecilik kökenli Öğretim Görevlileri, ayrıca Araştırma Görevlileri ve Teknisyenler dışında:

- 6 Öğretim Görevlisine,
- 3 Araştırma Görevlisine,
- 2 Teknisyene,
- 1 Sekretere ihtiyaç vardır.

TEKNOSES Programı'nın etkin olarak yürütülebilmesi için, izleyen yıllarda, tamgün veya yarı zamanlı çalışacak, yahut belirli dersleri vermeye mezun yeterli sayıda öğretim elemanı ile yardımcı personel istihdam edilecektir.

3. FİZİKİ ALTYAPI

1. Programın yürütülebilmesi için bu programa ayrılan mevcut toplam alanı (m2) ve sınıf adedi, sınıfların m2 olarak alanlarını belirtiniz.
2. Sınıfların donanımı ve öğrenci kapasitesini belirtiniz.
3. Programın yürütülebilmesi için laboratuvar, uygulama alanı, stüdyo, v.b. gerekli ise, bunların neler olduğunu açıklayınız.
4. Mevcut laboratuvar, uygulama alanı, stüdyo, v.b.'nin alanları (m2) kapasiteleri, (aynı zamanda kaç öğrencinin beraber çalışabileceği) hakkında açıklayıcı bilgi veriniz.
5. Mevcut imkanlara ek olarak yeni fiziki alan (sınıf, stüdyo, laboratuvar, öğretim üyesi ofisi, v.b.) gerekiyorsa, bunların ne zaman tamamlanabileceğini belirtiniz.
6. Eğitim-öğretim için mevcut bilgisayar ekipmanlarının dökümünü veriniz ve bunların hangi amaçlarla kullanıldığını belirtiniz. Önerilen programda kullanılacak olan bilgisayar ekipmanları ile bilgisayar yazılımlarının dökümünü ve ek olarak alınması düşünülen bilgisayar ekipmanları ile bilgisayar yazılımlarının dökümünü belirtiniz.
7. Laboratuvarlarda bulunması gereken ve değeri 5.000 ABD dolarından daha fazla olan ekipmanların adları için Ek-5'te verilen tabloyu doldurunuz.
8. Programın yürütülebilmesinde gerekli sarf malzemeleri için yılda ne kadarlık mali kaynağa ihtiyaç olduğunu belirtiniz.
9. **Önerilen programla ilgili olarak üniversite ve/veya bölümünüz kütüphanesinde bulunan kitapların toplam sayısını belirtiniz. Mevcut kitaplardan basım tarihi 1990 yılından sonra olanların adlarını bir liste halinde veriniz.**
10. Önerilen programla ilgili olarak gelecek öğrenciler için gerekli sosyal olanakları belirtiniz (kantin, kafeterya, vb).

Ekler

- [Ek 1](#)
- [Ek 2](#)
- [Ek3a](#)
- [Ek3b](#)
- [Ek 4](#)
- [Ek 5](#)

Yukarıdaki ekleri doldurduktan sonra aşağıdaki mail adreslerine gönderiniz.
sule.yilmaz@yok.gov.tr , handan.demir@yok.gov.tr